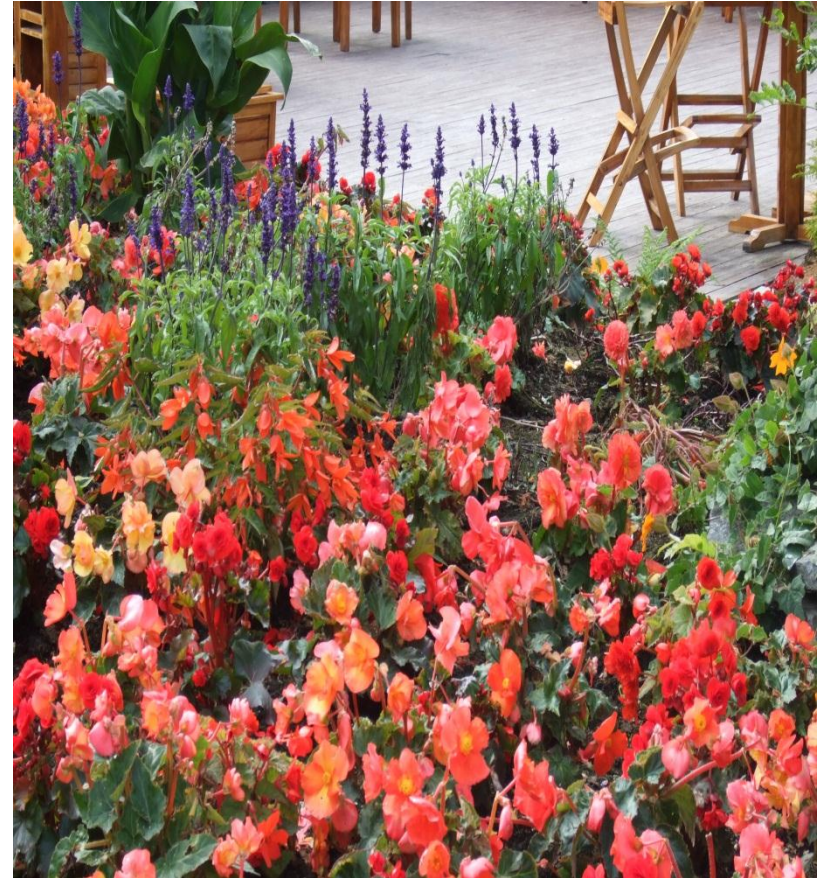

Folkehelsedagane 08.-09.11.2011

*Fylkesmannen si rolle i
folkehelsearbeidet*

Bjørg Eikum Tang
Seniorrådgivar Fylkesmannen

Folkehelsearbeid- Fylkesmannen sine roller og oppgåver

- Embetsoppdraget frå Helsedirektoratet
- Rundskriv IS – 1/ 2011
- Nye lover og stortingsmelding

Samhandlingsreforma - Fylkesmannen sine roller og oppgaver

- Representere Helsedirektoratet på helse- og omsorgssektoren
- Skal vere pådrivar og tilretteleggjar for gjennomføring av statleg politikk i kommunane
- Understøtte arbeidet lokalt og regionalt for å bidra til effektiv, godt fungerande og forsvarleg samhandling

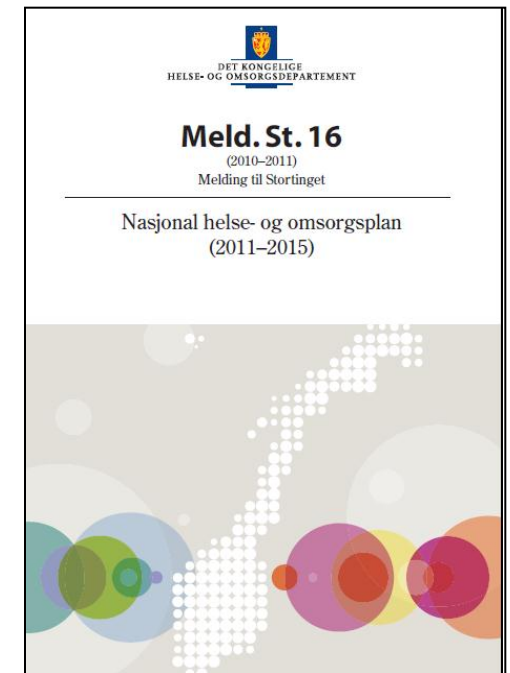
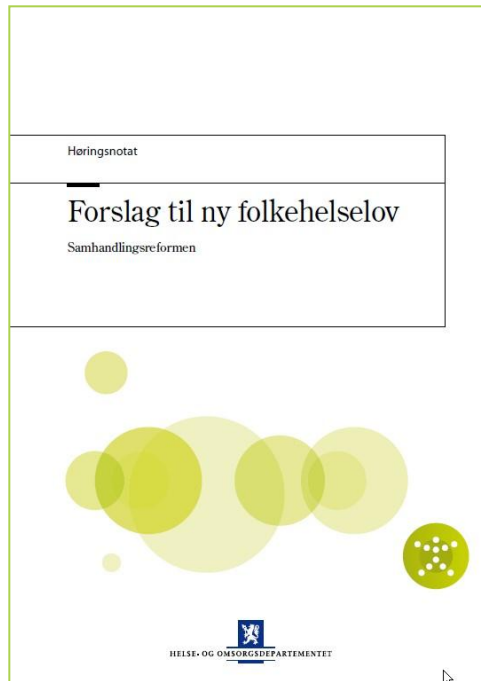

Implementering av dei nye helselovene i kommunane

- Hjelpe kommunane å gje naudsynt informasjon og opplæring til politikarar, administrasjon og tilsette
- Assistere kommunane på anna vis for å gjennomføre implementeringa
- Vere arenaskaper og få til erfaringsutveksling mellom kommunane, og mellom fylkeskommunen og kommunane
 - Hjelpe til å etablere samarbeid og avtalar mellom kommunane og helseføretaket

Dokument i samhandlingsreformen

Ny folkehelselov

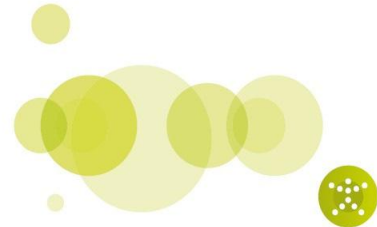
Helse i alt vi gjer

- Tydeleg organisatorisk plassering av det førebyggjande arbeidet
- System som gir oversikt over helsetilstanden og viktige påverkningsfaktorar, og som tek omsyn til helse i planlegging
- Styrking av tradisjonelle førebyggjande helsetenester (helsestasjon, skulehelseteneste)
- Etablering av lågterskeltilbod (røykeslutt, auka fysisk aktivitet, endring av kostvanar, trygg seksuell helse) **Frisklivssentral**
- Tidlegare intervensjon - fastlegane
- Krav til politisk forankring av mål og strategiar
- Krav til involvering av alle kommunale sektorar

Høringsnotat

Forslag til ny folkehelselov

Samhandlingsreformen

Kompetansebehov i lys av ny folkehelselov

- Følgje med – evaluering, forskning
- Sjekkliste i høve til planarbeid i kommunane
- Samarbeid om kvalitet i nærmiljøet –
Partnarar: Direktoratet for naturforvaltning, Miljøverndepartementet ,
Frivillige lag og organisasjonar

Det store og det vesle folkehelsearbeidet

- Det vesle folkehelsearbeidet: Kva helsetenesta gjer innafor sine eigne ressursar
- Det store folkehelsearbeidet: Det alle andre gjer

Ny plandel i Plan- og bygningslov

- § 1-1. *Lovens formål*
- Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.
- Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.
- Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.

Ny plandel i Plan- og bygningslov

- **§ 3-1. Oppgaver og hensyn i planlegging etter loven**
- Innenfor rammen av § 1-1 skal planer etter denne lov:
 - a) sette mål for den fysiske, miljømessige, økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen i kommuner og regioner, avklare samfunnsmessige behov og oppgaver, og angi hvordan oppgavene kan løses
 - e) legge til rette for god forming av bygde omgivelser, gode bomiljøer og gode oppvekst- og levekår i alle deler av landet
 - f) fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet
 - g) ta klimahensyn gjennom løsninger for energiforsyning og transport
 - h) fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv.

Ny Plan- og bygningslov

- **§ 11-2. *Kommuneplanens samfunnsdel***
- Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.
- Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.
- Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig.

Lov om folkehelse

Kap 2 Kommunen sitt ansvar

- *§5 Kommunen skal ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.*

Lov om folkehelse

Kap 2 Kommunen sitt ansvar

- *§6 Mål og planlegging. Oversikten etter §5 skal inngå som grunnlag for kommunens planstrategi. Jf plan og bygningslova*
- *Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplaner etter kap 11 fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet, som skal møte utfordringer i kommunen...*

Implementering av Folkehelselova

- Gje statlege vurderingar av folkehelseutfordringar
- Førebu kommunane på styrking av det helsefremmande og førebyggjande arbeidet i kommunane
- Samarbeide med fylkeskommunen og hjelpe kommunane i arbeidet med førebuing/styrking av grupperetta (frisklivstilbod) og individretta førebyggjande arbeid

Samarbeid og samhandling

- Samhandlingsreforma skal styrke samarbeid internt i kommunen, mellom kommunar og mellom nivå
 - Fylkesmannen skal bidra til å utvikle nettverk og nye møteplassar på tvers av nivå og kommunegrenser
- Sørgje for informasjon og støtte til kommunane i deira arbeid med å etablere interkommunalt samarbeid
 - JF kommuneloven om høve til interkommunalt samarbeid, verts-kommunerollen og samkommunemodellen

Perspektiver i samhandlingsreformen

Folkehelseperspektivet

Tjenesteperspektivet

Folkehelsearbeidet:
Innsats mot faktorer
som påvirker risiko for
hyppighet i
befolkningen

Helsetjenesten:
Vri innsats mot forebygging og
tidlig innsats mot risikofaktorer
på individ- og gruppenivå

Folkehelseloven

-Det brede
samfunnsrettede
folkehelsearbeidet

Helse- og omsorgstjenesteloven

Forebyggende
helsetjenester

Forebygging i
tjenestene

Lovpålagt
avtalesystem
mellom sykehus
og kommuner
Tilbud om ØH

Helse

Sykdom

Tilsyn

- Fylkesmannen har tilsynsmynde for folkehelse- og helse- og omsorgstenestelova
- Sjå til at lovene vert etterlevde, Lovene er «plikt lover». Rettane er lovfesta i pasient og brukarettighetsloven
- Kva gjer tilsynsrollen med vår rolle i høve til fylkeskommunen?

Fylkesmannen sin eksterne aktivitet på området hausten 2011

- Deltaking med innlegg om samhandlingsreforma med vekt på folkehelse på ulike arrangement
- Samfunnsmedisinsk møte 15 september (15 deltakarar)
- Rådmannssamling i Kalvåg i september
- KS sin haustkonferanse
- Dialogmøte med alle kommunane i fylket 4.10 – 27.10 5 stader i fylket (folkehelse tema saman med andre oppdrag frå Helsedirektoratet (134 deltakarar)
- Leiarnettverk 29.- 30. november presentasjon av lovverk og forventningar til kommunar
- Lovseminar 6. og 13. desember
- Fylkesmannen har starta opp utdanningsgruppe i samfunnsmedisin
- Oppstart av læringsnettverk for kommunane 7.- 8. desember